

Standard Informacji Niefinansowych (SIN)

Projekt z dnia 7 czerwca 2016 r.

Warszawa

Zespół redakcyjny:

Liliana Anam

Urszula Baranowska

Justyna Biernacka

Konrad Ciesiołkiewicz

Natalia Ćwik-Obrębowska

dr Jacek Dymowski (redaktor naczelny)

Piotr Glen

Aleksandra Janikowska

Piotr Kaźmierkiewicz

Monika Kulik

Katarzyna Rózicka

dr Robert Sroka

Aleksandra Stanek-Kowalczyk

Spis treści

Raportowanie niefinansowe i jego zakres.....	5
Specyfika krajowa i sektorowa	6
Znaczenie mierników i ich doboru z punktu widzenia rynków kapitałowych.....	7
Korzystanie ze standardu	8
Zakres standardu	11
I. Obszar zarządczy (G).....	11
G.1. Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju	11
G.2. Ład zarządczy	11
G.3. Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym	11
G.4. Zarządzanie etyką.....	12
II. Obszar środowiskowy (E)	12
E.1. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: surowce i materiały	12
E.2. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: paliwa i energia	13
E.3. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: woda.....	13
E.4. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: bioróżnorodność	13
E.5. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: emisje do atmosfery.....	14
E.6. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: odpady i ścieki	14
E.7. Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko	15
E.8. Rozszerzona odpowiedzialność środowiskowa: produkty i usługi	15
III. Obszar społeczny i pracowniczy (S)	16
S.1. Korzystanie z pomocy publicznej i zlecenia publiczne.....	16
S.2. Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń.....	16
S.3. Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania	17
S.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	18
S.5. Rozwój i edukacja	18
S.6. Zarządzanie różnorodnością	18
S.7. Prawa człowieka	19
S.8. Praca dzieci, praca niewolnicza i praca przymusowa	19
S.9. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne.....	20
S.10. Przeciwdziałanie korupcji	20
S.11. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów.....	21
S.12. Komunikacja marketingowa	21
S.13. Ochrona prywatności.....	21

S.14. Oznakowanie produktów	22
S.15. Pozostałe kwestie społeczne i rynkowe	22

Raportowanie niefinansowe i jego zakres

Zmiany w prawie unijnym, a dokładnie opublikowana 15 listopada 2014 r. **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dn. 22 października 2014 r.** zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki i grupy, nakłada na wybranych przedsiębiorców nowe zobowiązania dotyczące publikowania sprawozdań w zakresie wykraczającym poza dotychczas publikowane informacje finansowe. Niemniej w tym miejscu warto przypomnieć, że już dziś, zgodnie ogólnymi zasadami obowiązującymi w rachunkowości, ujawnieniu powinny podlegać wszelkie zdarzenia, mające istotny wpływ na wyniki finansowe i obraz spółki. Tymi istotnymi z punktu widzenia spółki zdarzeniami mogą być zdarzenia o charakterze społecznym lub środowiskowym.

Duże jednostki gospodarcze, będące jednostkami zainteresowania publicznego¹, **przekraczające na dzień bilansowy średnią liczbę 500 pracowników w ciągu roku obrotowego**, zobligowane są począwszy **od roku obrotowego rozpoczynającego się w dniu 1 stycznia 2017 roku** lub w ciągu roku kalendarzowego 2017 r., ujawniać w sprawozdawczości informacje niefinansowe. Spółka zależna będzie zwolniona ze sporządzania jednostkowego oświadczenia nt. informacji niefinansowych, jeśli spółka dominująca obejmie ją skonsolidowanym oświadczeniem na temat informacji niefinansowych (i analogiczne zwolnienie dla sp. dominującej niższego szczebla). Pośrednio nowe wymogi będą mieć wpływ na spółki zależne, gdy tylko ich spółka-matka będzie objęta obowiązkiem raportowania na poziomie grupy (wtedy mimo, że same nie będą podlegać pod przepisy transponujące dyrektywę to zapewne będą raportować wewnętrznie na potrzeby spółki-matki z Polski lub innego kraju UE).

Sprawozdania powinny w stopniu niezbędnym do zrozumienia rozwoju, wyników i sytuacji jednostki oraz wpływu jej działalności, dotyczyć co najmniej **kwestii środowiskowych, społecznych i pracowniczych, poszanowania praw człowieka, przeciwdziałania korupcji i łapownictwu**, w tym²:

- krótki **opis modelu biznesowego** jednostki;
- **opis polityk** stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do tych kwestii, w tym do wdrożonych procesów należytej staranności;
- **wynik tych polityk**;
- główne **ryzyka** związane z tymi kwestiami, powiązane z operacjami jednostki, w tym – w stosownych przypadkach i na zasadzie proporcjonalności – jej stosunkami gospodarczymi, produktami lub usługami, które mogą wywierać niekorzystny wpływ w tych dziedzinach, oraz sposób zarządzania tymi ryzykami przez jednostkę;
- niefinansowe **kluczowe wskaźniki wyników** związane z daną działalnością.

Zgodnie z dyrektywą sprawozdanie to powinno zawierać, w odniesieniu do:

¹ Zgodnie z art. 3 ust. 4 Dyrektywy 2013/34/UE za duże jednostki uznaje się jednostki, które na dzień bilansowy przekraczają co najmniej dwa z trzech kryteriów: a) suma bilansowa 20 mln Euro, b) przychody netto ze sprzedaży 40 mln Euro, c) średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym: 250. Jednostką interesu publicznego jest jednostka, która spełnia jeden z czterech warunków wskazanych w art. 2 pkt 1 ww. Dyrektywy. W praktyce obowiązek raportowania informacji niefinansowych, o którym mowa w niniejszym rozdziale dotyczy przede wszystkim tych spółek notowanych na rynku regulowanym oraz instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń, które przekraczają średnią liczbę 500 pracowników oraz mają sumę bilansową powyżej 20 mln Euro lub przychody netto ze sprzedaży powyżej 40 mln Euro.

² Dyrektywa zwraca uwagę na istotność odniesienia się do aspektów tych w kontekście **łańcucha dostaw**.

- **kwestii środowiskowych**, szczegółowe informacje na temat obecnego i przewidywanego wpływu działalności jednostki na środowisko oraz, w stosownych przypadkach, na zdrowie i bezpieczeństwo, wykorzystywanie energii odnawialnej lub nieodnawialnej, emisję gazów cieplarnianych, zużycie wody i zanieczyszczenie powietrza,
- **spraw społecznych i pracowniczych**, informacje przedstawione w sprawozdaniu mogą dotyczyć działań podejmowanych w celu zapewnienia równouprawnienia płci, wdrożenia podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, warunków pracy, dialogu społecznego, poszanowania prawa pracowników do informacji i do wyrażania opinii, poszanowania praw związków zawodowych, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dialogu ze społecznościami lokalnymi lub działań podejmowanych w celu zapewnienia ochrony i rozwoju tych społeczności,
- **praw człowieka oraz walki z korupcją i łapownictwem**, oświadczenie na temat informacji niefinansowych może zawierać informacje na temat zapobiegania naruszaniu praw człowieka lub na temat stosowanych instrumentów walki z korupcją i łapownictwem.

Spółki objęte postanowieniami nowej dyrektywy będą miały obowiązek zastosowania zasady „stosuj lub wyjaśnij” (**comply or explain**) – w przypadku, gdy dana jednostka nie prowadzi polityki w zakresie jednej lub kilku kwestii, będzie miała ona obowiązek ujawnić ten fakt oraz podać przyczyny.

Ważnym z praktycznego punktu widzenia **rozwiązaniem przewidzianym przez dyrektywę jest dopuszczenie raportowania w oparciu o zewnętrzne standardy i wytyczne**. Zgodnie z zapisami dyrektywy, jednostki objęte niniejszą dyrektywą mogą opierać się na krajowych zasadach ramowych, unijnych zasadach ramowych, takich jak system ek zarządzania i audytu (EMAS), lub na międzynarodowych zasadach ramowych, takich jak np. m.in. coraz bardziej popularne wśród działających w Polsce spółek: inicjatywa ONZ Global Compact (UN Global Compact), Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza (Global Reporting Initiative).

Jest to ważne z dwóch względów. Po pierwsze spółki i grupy kapitałowe, które już dziś raportują wg jednego z uznanych systemów raportowania, nie muszą wdrażać dodatkowej sprawozdawczości.

Po drugie, spółki, dla których raportowanie np. w oparciu o najczęściej wykorzystywane wytyczne Global Reporting Initiative (GRI), **na dzień dzisiejszy byłoby zbyt dużym wyzwaniem organizacyjnym**, mogą z powodzeniem oprzeć swoją sprawozdawczość o niniejszy krajowy standard. Jego powstanie zostało zainicjowane przez Fundację Standardów Raportowania i Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych.

Specyfika krajowa i sektorowa

Należy mieć świadomość niedoskonałości wszelkich ogólnych standardów i wytycznych raportowania, ze względu na ograniczoną możliwość uwzględniania przez nie specyfiki danej branży i sektora oraz specyfiki kraju, w którym prowadzona jest działalność.

Z jednej strony chodzi o bardzo różny charakter oddziaływania spółek poszczególnych branż na otoczenie, tak w ujęciu samej definicji jak i siły. Przykładowo, „bezpieczeństwo produktów i usług” z punktu widzenia producenta żywności, będzie czymś całkowicie odmiennym od tego, co pod tym

samym hasłem będzie rozumiane przez branżę telekomunikacyjną (np. kwestia pól elektromagnetycznych i ich oddziaływania na organizmy żywe, w tym ludzi), czy bankowość (tu będzie wiązało się z konstrukcją usług finansowych i np. z zapisami umów, które mogą być niebezpieczne z punktu widzenia klienta, ale też z bezpieczeństwem samej bankowości i zabezpieczenia środków klienta przed dostępem osób trzecich do rachunku). Jeszcze czym innym będzie bezpieczeństwo produktów i usług dla branży chemicznej, czy transportowej.

Z drugiej strony w zależności od branży, ale też specyfiki konkretnego przedsiębiorstwa, różne będzie znaczenie poszczególnych kategorii obszarów i typów oddziaływania, choćby z punktu widzenia ryzyka społecznego lub środowiskowego. Dobrymi przykładami może być tu aspekt bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), czy ochrony danych osobowych. BHP będzie miało kluczowe znaczenie dla branży wydobywczej, czy budowlanej, a istotnie mniejsze dla przedsiębiorstw, których operacje ograniczają się do pracy biurowej. Analogicznie ochrona danych osobowych klientów będzie miała krytyczne znaczenie dla banków, ubezpieczycieli, branży medycznej, czy operatorów telekomunikacyjnych, a niewielkie dla wielu przedsiębiorstw przemysłowych. Przykłady takie można by mnożyć

Kolejną kwestią, która wymaga podkreślenia jest specyfika krajowa. W międzynarodowych wytycznych można znaleźć wskaźniki, które niekoniecznie są istotne z punktu widzenia polskich realiów. Z kolei istnieją problemy, ważne społecznie z punktu widzenia polskiej opinii publicznej, które niekoniecznie są ujmowane przez międzynarodowe wytyczne. Co więcej istotność poszczególnych problemów może zmieniać się w czasie.

Dlatego też rekomenduje się spółkomby z jednej strony, raportując poszczególne aspekty społeczne i środowiskowe i dane niefinansowe, w tym wskaźniki liczbowe analizowały zakres podawanych informacji właśnie pod kątem specyfiki branży, którą reprezentują oraz aktualnych problemów społeczno-gospodarczych, odpowiednio akcentując kwestie szczególnie istotne. Pomocne może być tu przeanalizowanie kluczowych interesariuszy oraz kluczowych obszarów odpowiedzialności i poświęcenie im odpowiednio większej uwagi w sprawozdaniu niefinansowym opracowywanym w oparciu o niniejszy standard. Jednocześnie twórcy standardu wskazali zakres informacji, a w szczególności wskaźników, które są istotne dla trzech głównych działów: przemysłu, finansów i usług.

Znaczenie mierników i ich doboru z punktu widzenia rynków kapitałowych

Kluczowe wskaźniki wyników (ang. Key Performance Indicators – KPIs) umożliwiają stwierdzenie, w jakim stopniu strategiczne cele i plany firmy są realizowane. Raportowanie KPIs powinno być zatem integralną częścią długofalowej strategii firmy. Tylko realizacja takiego podejścia pozwoli spółce na ocenę wpływu prowadzonych działań, mających na celu utrzymanie wysokiego standardu w relacjach z klientami i dostawcami oraz silnych związków ze społecznością, na wysokość i stabilność przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

Użyteczny zestaw KPIs powinien zatem spełniać cztery warunki³:

- wskaźniki powinny dotyczyć zagadnień, które są ważne dla jednostki, to jest takich, które zostały określone w jej strategii lub bezpośrednio służą jej realizacji – liczba wskaźników nie powinna być zatem zbyt duża, a pomiar powinien koncentrować się na monitorowaniu kluczowych procesów,
- wskaźniki powinny być dostosowane do sytuacji oraz specyfiki sektora, w którym jednostka działa,
- każdy wskaźnik musi mieć określony wzorzec (normę) na dany okres badania. W kolejnych okresach wzorce powinny być korygowane, aby pobudzały ciągłe doskonalenie,
- koszty gromadzenia danych nie powinny być wyższe niż korzyści ze stosowania wskaźników.

W tym kontekście **warto patrzeć na Dyrektywę 2014/95/UE jako szansę na pozyskanie i monitoring ważnych, wcześniej nieujawnianych danych, pozwalających lepiej zarządzać poszczególnymi obszarami**. Odpowiedni dobór mierników ma wywierać również presję na ciągłe doskonalenie organizacji, poprawę wyników finansowych oraz pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa.

Korzystanie ze standardu

Standard opracowany został z myślą o wszystkich spółkach i grupach kapitałowych objętych obowiązkiem raportowania danych niefinansowych. Mając na uwadze, że większość tych spółek stanowić będą spółki publiczne notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, **oparto się o wykorzystywany przez GPW podział sektorowy spółek**, który wyróżnia 25 sektorów gospodarki narodowej, zgrupowanych w **trzech głównych działach: przemysł, finanse i usługi**. Podział ten umożliwia obliczanie wskaźników sektorowych dla poszczególnych branż reprezentowanych na GPW i łatwe śledzenie koniunktury panującej w różnych sektorach gospodarki. Co kluczowe z punktu widzenia niniejszego standardu jest on również wykorzystywany w analizie służącej wyborowi składu spółek wchodzących do RESPECT Index, tj. indeksu spółek społecznie odpowiedzialnych:

Przemysł	Finanse	Usługi
• spożywczy, • lekki, • drzewny, • chemiczny, • farmaceutyczny, • tworzyw sztucznych, • paliwowy, • materiałów • budowlanych, • budownictwo, • elektromaszynowy, • metalowy, • motoryzacyjny, • energetyka*, • deweloperzy*,	• banki, • ubezpieczenia, • rynek kapitałowy, • inne.	• handel detaliczny, • handel hurtowy, • informatyka, • telekomunikacja, • media, • hotele i restauracje, • inne.

³ Marzena Ryczlewska-Włodarczyk, Marcin Sobieraj, Pomiar efektywności procesów za pomocą kluczowych wskaźników efektywności, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 864, Finanse, Rynki finansowe, ubezpieczenia nr 76, t.2 (2015), s. 333-347

• • inne.		
-----------	--	--

*Z uwagi na charakter działalności prowadzonej przez Spółki przypisano do sektora "Energetyka" i "Deweloperzy", na potrzeby RESPECT Index sektory te zostały przypisane do działu "Przemysł" i przyporządkowanie to zostało przeniesione do niniejszego standardu.

W zamiarze autorów standardu zaproponowanie analogicznych do RESPECT Index podziałów, przyczyni się do ujednolicenia podejścia w analizie niefinansowych wyników działalności spółek. Wskaźniki rekomendowane trzem głównym działom gospodarki zostały odpowiednio oznakowane, aby poprawić czytelność standardu.

Raportowanie z wykorzystaniem niniejszego standardu jest komplementarne, a nie konkurencyjne, wobec bardziej złożonego raportowania z wykorzystaniem wytycznych Global Reporting Initiative (GRI). Choć zakres tematyczny jest zbliżony, niniejszy standard zakłada uproszczone podejście, które nie wymaga od spółek m.in. stosunkowo trudnego procesu definiowania zawartości raportu oraz angażowania w proces raportowania zewnętrznych interesariuszy, lecz odniesienie się do kolejnych wskaźników, które z punktu widzenia konkretnej spółki mogą być mniej lub bardziej materialne. Sugeruje się spółkom by położyły większy nacisk o poświęciły więcej uwagi aspektom szczególnie istotnym z punktu widzenia ich profilu działalności i modelu biznesowego, ale ocena ta pozostawiana jest spółkom. Z drugiej strony niska istotność jakiegoś aspektu może, a wręcz powinna, być racjonalną przesłanką do zraportowania informacji o braku danych rozwiązań ze względu właśnie na ich niską, w ocenie spółki, istotność.

W przypadku grup kapitałowych, w których spółka dominująca obejmuje swoim sprawozdaniem również spółki zależne, w sprawozdaniu obowiązkowo powinna znaleźć się informacja o tym:

- jakie podmioty objęte są sprawowaniem niefinansowym⁴,
- czy dane rozwiązanie (np. polityka, czy wskaźnik) obejmuje wszystkie podmioty, czy jedynie część z nich; analogicznie wskazana powinna zostać wyraźnie sytuacja, kiedy obowiązujące w grupie rozwiązania nie są jednolite i w różnych podmiotach stosuje się odmienne podejście.

Aby raportowanie niefinansowe uczynić bardziej przejrzystym dla szerokokorozumianych uczestników rynku, zachęca się spółki raportujące w oparciu o wytyczne Global Reporting Initiative (GRI) do uzupełnienia indeksu GRI o dodatkowe informacje, pozwalające czytelnikowi raportu odnalezienie informacji opisanych niniejszym standardem raportowania niefinansowego.

Kluczowe znaczenie, przez analogię do sprawozdawczości finansowej oraz do wytycznych GRI, ma zachowanie zasad rachunkowości, w tym m.in. zasady:

- **istotności (materialności)** – wszystkie polityki, procedury i zdarzenia wpływające znacząco na działalność i sytuację przedsiębiorstwa i jego wyniki ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, powinny być wskazane w sprawozdaniu niefinansowym i opisane z zachowaniem staranności i na tyle szczegółowo by umożliwić czytelnikowi zrozumienie rzeczywistego obrazu oddziaływania spółki. Jeśli natomiast waga, któregoś z aspektów jest nieznaczna, można je zraportować w sposób uproszczony lub wręcz pomijać w sprawozdaniu, o ile nie zniekształca to obrazu wyników spółki (z zaznaczeniem, że zostały pominięte lub opisane skrótowo ze względu na marginalne znaczenie dla raportującego podmiotu);

⁴ Jeżeli sprawozdanie niefinansowe obejmuje inne podmioty niż te, które objęte są skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, fakt ten powinien zostać co najmniej wskazany. Rekomenduje się jednak równoczesne wyjaśnienie dlaczego niektóre podmioty nie zostały objęte sprawozdaniem niefinansowym.

- **porównywalności** - wszelkie metody pomiaru i szacunków powinny być prowadzone wg jednolitych zasad i w tych samych jednostkach – wszelkie zmiany w tym zakresie, które następowałyby z okresu na okres, muszą zostać wyraźnie wskazane w sprawozdaniu);
- **wiarygodności** - informacje i procesy zastosowane przy sporządzaniu raportu należy zbierać, rejestrować i interpretować w sposób, który może podlegać weryfikacji i który pozwala ustalić ich jakość i istotność;
- **kompletności** - przedstawione w sprawozdaniu zagadnienia i wyniki uznane za istotne powinny wystarczać do odzwierciedlenia istotnego charakteru ekonomicznego, społecznego i środowiskowego oddziaływania przedsiębiorstwa i umożliwić interesariuszom ocenę organizacji w raportowanym okresie. W szczególności sprawozdanie powinno, poprzez analogie do przychodów i kosztów w sprawozdawczości finansowej, prezentować w sposób kompletny zarówno pozytywne, jak i negatywne aspekty oddziaływania w sposób wyważony i pełny. Powinno również obejmować całość organizacji, bez pomijania wybranych jednostek, o ile nie jest to uzasadnione względami merytorycznymi. Z tego samego względu, w przypadku istotnych aspektów oddziaływania, powinno w miarę możliwości odnosić się do łańcucha dostaw;
- **przejrzystości** – informacje należy udostępniać i prezentować w sposób, który jest jednoznaczny, zrozumiały i dostępny dla czytelnika z raportu.
- **dokumentacji (audytowalności)** - wszelkie polityki, procesy, zdarzenia i wyniki, jakie opisano w raporcie muszą być udokumentowane i umożliwiać ich niezależną weryfikację.
- **aktualności i terminowości** – sprawozdania powinny być sporządzane regularnie i publikowane w terminach nie późniejszych od przewidzianych przez obowiązujące regulacje oraz prezentować informacje na tyle aktualne by miały znaczenie dla czytelników sprawozdań w podejmowanych przez nich decyzjach.

Podstawowym językiem sprawozdań, dla których niniejszy standard jest podstawowym standardem, jest **język polski**, choć oczywiście możliwe jest publikowanie w oparciu o standard sprawozdań również w innych językach. Wszystkie wielkości finansowe powinny być wyrażane w **walucie polskiej**, a miary fizyczne w najczęściej stosowanych jednostkach **Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (tzw. Układ SI)**.

Sam standard dzieli zakres raportowanych treści na trzy podstawowe kategorie:

- obszar zarządczy,
- obszar środowiskowy,
- obszar społeczny i pracowniczy.

Mając na uwadze przejrzystość raportów i ich porównywalność, rekomenduje się spółkom, dla których jest on podstawowym standardem raportowania, zachowanie układu treści zaproponowanego w standardzie, tj. odniesienie się do kolejnych wskaźników w kolejności, w której znajdują się one w standardzie. Ułatwi to zarówno **porównywalność w czasie**, jak również **branżowepomiędzy poszczególnymi spółkami**.

Zakres standardu

I. Obszar zarządczy (G)

G.1. Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju

Opisz model biznesowy oraz główne kierunki przyjętej strategii biznesowej. Zwróć wagę na społeczne i środowiskowe konsekwencje wykorzystania danego modelu działania oraz przyjętych strategii (wskazując charakter oddziaływania na otoczenie społeczne i przyrodnicze). Scharakteryzuj rynek, na którym działa przedsiębiorstwo, jego produkty oraz usługi, a także specyfikę otoczenia konkurencyjnego i łańcuch dostaw.

Przykładowe wskaźniki

G.1.1. Opis przyjętej strategii rozwoju z uwzględnieniem aspektów społecznych i środowiskowych

G.1.2. Charakterystyka przyjętego modelu biznesowego, włączając w to opis łańcucha dostaw, ze szczególnym uwzględnieniem opisu oddziaływania społecznego i środowiskowego

G.2. Ład zarządczy

Opisz strukturę zarządczą i instrumenty wspierające efektywne zarządzanie, skuteczny nadzór właścicielski, poszanowanie praw akcjonariuszy i przejrzystą komunikację z otoczeniem. Jednocześnie wskaż czy i w jaki sposób poszczególne aspekty niefinansowe działalności oddziałują na wyniki finansowe. Wskaż także czy, w jaki sposób i na jakim szczeblu zarządzania spółka bierze pod uwagę czynniki społeczne lub środowiskowe. Scharakteryzuj również system zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej i wskaż czy uwzględnia on społeczne lub środowiskowe aspekty ryzyka.

Przykładowe wskaźniki

G.2.1. Opis struktury zarządczej, zawierający informację o tym czy i jak uwzględnione zostało podejście do zarządzania aspektami niefinansowymi (społecznymi, środowiskowymi), jak wygląda system zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego,

G.2.2. Wykaz certyfikowanych systemów zarządzania (np. ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, itd.)

G.2.3. Opis systemu kontroli wewnętrznej, ze wskazaniem monitorowania społecznych i środowiskowych aspektów działalności.

G.3. Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym

Scharakteryzuj system zarządzania ryzykiem w spółce, tj. identyfikacji, analizy, ewaluacji i podejmowania działań w odniesieniu do poszczególnych aspektów ryzyka. Wskaż czy wśród zidentyfikowanych ryzyk znajdują się ryzyka o charakterze społecznym lub środowiskowym, a jeśli tak to jakie.

Przykładowe wskaźniki

G.3.1. Opis podejścia do zarządzania ryzykiem i uwzględnienia w nim aspektów społecznych i środowiskowych.

G.4. Zarządzanie etyką

Wskaż podejście spółki do zarządzania etyką, włączając w to nie tylko opis obowiązującego programu etycznego, ale również polityki szkoleniowej w tym zakresie. Wskaż jak treść Kodeksu Etycznego lub jego aktualizacja została przekazana pracownikom organizacji, klientom i kontrahentom, których ta polityka dotyczy; czy organizacja wdrożyła narzędzie komunikujące zasady etyczne kontrahentom, np. Kartę Etyki; czy i jak pracownicy poświadczają znajomość Kodeksu Etycznego, znajomość standardów etycznych stanowiących podstawę działania organizacji i zmian w tym zakresie; czy i jakie konsekwencje działań nieetycznych przewidują regulacje wewnętrzne; czy w organizacji wdrożony został program szkoleń w obszarze etycznym (ich częstotliwość, zasady udziału, itp.); kto w organizacji odpowiada za zarządzanie kwestiami etycznymi; czy organizacja posiada rozwiązania w zakresie zgłaszania kwestii etycznych i nieprawidłowości w tym zakresie).

Przykładowe wskaźniki

G.4.1. Wskazanie czy organizacja posiada formalny Kodeks Etyczny lub równoważny dokument odpowiadający na potrzeby organizacji

G.4.2. Liczba audytów etycznych realizowanych w organizacji przez jej dostawców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości;

G.4.3. Liczba dostawców, którzy podpisali Kartę Etyki / zobowiązanie do przestrzegania standardów etycznych organizacji;

G.4.4. Liczba zgłaszanych skarg potencjalnych naruszeń standardów etycznych;

G.4.5. Liczba przeprowadzonych szkoleń w obszarze etycznym, liczba osób w nich uczestniczących;

G.4.6. Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do etyki (w ujęciu wartościowym)

G.4.7 Liczba audytów pod kątem przestrzegania zasad etyki u podwykonawców

G.4.8. Uwzględnienie zasad etyki w polityce kredytowej banków [dotyczy sektora finansowego]

II. Obszar środowiskowy (E)

E.1. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: surowce i materiały

Wskaż czy spółka posiada odpowiednią politykę i procedury w tym zakresie. Oceń na jakie surowce (bez paliw) i materiały zapotrzebowanie spółki jest największe. Wskaż te z nich, których zużycie jest istotne z punktu widzenia działalności lub z punktu widzenia interesu środowiska naturalnego / społecznego (tj. te, które są zużywane w największych ilościach lub np. należą do surowców rzadkich lub niebezpiecznych). Opisz podejście przedsiębiorstwa oraz obecne lub planowane działania mające na celu racjonalne gospodarowanie zasobami. Tam gdzie może mieć to znaczenie wskaż legalność pochodzenia surowców i materiałów, podejście wykorzystania zasobów odnawialnych, odzyskiwania surowców oraz takiego ich wykorzystania, który umożliwi ich ewentualny odzysk w przyszłości.

Przykładowe wskaźniki

E.1.1. Rodzaj i ilość (np. wg wagi, objętości) wykorzystanego surowca/materiału (z ewentualnym wskazaniem tych ze źródeł odnawialnych / z recyklingu / posiadających certyfikaty zrównoważonego rozwoju)

E.1.2. Zużycie kluczowego surowca/materiału na jednostkę produktu lub przychodu

E.2. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: paliwa i energia

Wskaż istotne nośniki energii wykorzystywane przez spółkę oraz poziom ich zużycia. Należy wymienić zarówno energię zakupioną (np. energia elektryczna, energia ciepła), jak również zużycie różnych typów paliw (węgiel kamienny, koks, olej opałowy, gaz ziemny, gaz propan-butan, olej napędowy, benzyna, itp.). Scharakteryzuj podejście spółki do racjonalizacji zużycia paliw i energii, ewentualne obecne lub planowane działania (np. modernizacje technologiczne, wraz z ich efektami), które mogą sprzyjać optymalizacji zużycia paliw i energii, a także stopień wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Warto również wskazać obszary biznesowe szczególnie dużej energochłonności (lub z innych względów istotne ze względu na zużycie energii).

Przykładowe wskaźniki

E.2.1. Całkowite zużycie energii w GJ wg. głównych źródeł jej pozyskania⁵;

E.2.1. % energii pochodzącej z OZE

E.2.1. Zużycie energii na jednostkę produktu lub przychodu

E.3. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: woda

Oceń na ile charakter prowadzonej działalności wiąże się z istotnym zapotrzebowaniem na wodę. Jeśli tak, a w szczególności jeżeli jest ona wykorzystywana inaczej niż tylko przez pracowników w celach bytowych (np. jest wykorzystywana w procesach technologicznych lub jako surowiec), wskaż i opisz te obszary biznesowe, które wykazują się największym zapotrzebowaniem na wodę. Scharakteryzuj podejście spółki do racjonalizowania zużycia wody, jej odzysku, wykorzystania w obiegu zamkniętym, itp. Wskaż obecne lub planowane działania (np. modernizacje technologiczne, wraz z ich efektami), które mogą sprzyjać optymalizacji zużycia wody. Jeżeli ma to znaczenie z punktu prowadzonej działalności, wskaż źródła wody, zwłaszcza jeżeli są to zasoby szczególnie cenne (np. wody mineralne). Wskaż jeśli działalność spółki może grozić nadmiernym obciążeniem danego źródła.

Przykładowe wskaźniki

E.3.1. Całkowite zużycie wody w m³ (tam gdzie to zasadne, wg źródła)

E.3.2 Wolumen wody odzyskiwanej i ponownie wykorzystywanej

E.3.3. Zużycie wody na jednostkę produktu lub przychodu

E.4. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: bioróżnorodność

Oceń na ile charakter prowadzonej działalności może wpływać na tereny szczególnie cenne przyrodniczo oraz na faunę i florę, zwłaszcza tę objętą szczególną ochroną prawną (np. prowadzenie

⁵ Nie chodzi tu wyłącznie o zużycie energii elektrycznej, ale również energię pozyskiwaną przez przedsiębiorstwo wszelkich ze spalania paliw (np. olej opałowy, węgiel, gaz ziemny, gaz propan-butan, olej napędowy, benzyna, itp.). Jej obliczenie jest stosunkowo łatwe w oparciu o masę / objętość danego surowca energetycznego, tj. przemnażając je przez odpowiednie stałe (energia przypadająca na jednostkę danego paliwa), które można znaleźć w ogólnodostępnej w Internecie publikacji Głównego Urzędu Statystycznego: G. Kacperczyk, „Zasady metodyczne sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć”, GUS, Warszawa 2006 (Załącznik 4: Typowe wartości opałowe ważniejszych paliw, str. 62).

działalności operacyjnej na terenach lub w bliskim sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo). W szczególności chodzi tu o sytuacje, w których cenne obszary i siedliska znajdują się w sferze oddziaływania przedsiębiorstwa. Zasięg oddziaływania zależy od specyfiki prowadzonej działalności. Jeśli działalność spółki prowadzona jest w sferze oddziaływania, należy wymienić i scharakteryzować tereny i siedliska cenne przyrodniczo, a także opisać charakter oddziaływania przedsiębiorstwa i ewentualne zagrożenia dla otoczenia przyrodniczego. Należy również opisać sposoby monitorowania oraz zapobiegania/ograniczania/rekompensowania środowisku naturalnemu negatywnych skutków oddziaływania przedsiębiorstwa, itd.

Przykładowe wskaźniki

E.4.1. Lista i krótka charakterystyka terenów cennych przyrodniczo w sąsiedztwie /sferze oddziaływania przedsiębiorstwa (ze wskazaniem charakteru oddziaływania przedsiębiorstwa na te tereny i siedliska cennej fauny i flory)⁶

E.4.2. Wskazanie typu i częstotliwości prowadzonego monitoringu przyrodniczego.

E.4.3. Opis ewentualnych potwierdzonych straty środowiskowych będących skutkiem działania przedsiębiorstwa

E.5. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: emisje do atmosfery

Oceń w jakim stopniu charakter prowadzone działalności operacyjnej wiąże się z bezpośrednią (np. spalanie paliw) lub pośrednią (zużycie znaczącej ilości energii elektrycznej lub ciepła) (patrz E.2). Wskaż szacunki dotyczące wolumenów najważniejszych substancji związanych z emisją pośrednią i bezpośrednią⁷. W przypadku większości organizacji raportowanie będzie ograniczać się do emisji gazów cieplarnianych, a dokładnie CO₂. W przypadku części organizacji (przedsiębiorstw przemysłowych) pod uwagę należy wziąć również inne emisje do atmosfery (np. NO_x, SO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, itd.). Jeżeli w wyniku prowadzonej działalności uwalniane są gazy niszczące powłokę ozonową, również należy je ujawnić.

Opisz główne źródła emisji, sposób jej monitorowania i mierzenia/szacowania, podejście spółki do optymalizacji emisji (zrealizowane lub planowane modernizacje i ich mierzalne efekty).

Przykładowe wskaźniki

E.5.1. Masa emitowanych do atmosfery gazów wg rodzaju (np. CO₂, SO_x, NO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, itd.) i tam gdzie to zasadne, wg źródła emisji

E.5.2. Emisja gazów cieplarnianych na jednostkę produktu lub przychodu;

E.6. Oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie: odpady i ścieki

Wskaż istotne kategorie i masę/wolumen odpadów/ścieków. Przedstaw podejście spółki do zagospodarowania odpadów. Wskazując masę odpadów, o ile jest to zasadne z punktu widzenia prowadzonej działalności, wskaż w jaki sposób są one zagospodarowywane. Scharakteryzuj politykę

⁶ Pomocny może być tu portal <http://obszary.natura2000.org.pl>).

⁷ W zależności od specyfiki prowadzonej działalności można tu wykorzystać obowiązującą sprawozdawczość środowiskową i/lub dokonać szacunków w oparciu o narzędzia nieodpłatnie udostępnione przez Greenhouse Gas Protocol: <http://www.ghgprotocol.org/calculation-tools/all-tools>.

przedsiębiorstwa w zakresie optymalizacji poziomu generowanych odpadów i ścieków (zrealizowane lub planowane modernizacje i ich mierzalne efekty).

Przykładowe wskaźniki

E.6.1. Całkowita masa odpadów w podziale na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne z wyszczególnieniem istotnych ich kategorii

E.6.2. Całkowita masa odpadów w podziale wg metody zagospodarowania

E.6.3. Całkowity wolumen odprowadzanych ścieków ze wskazaniem podziału wg metody oczyszczenia

E.7. Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na środowisko

O ile działalność spółki wiąże się z innym, niewymienionym wcześniej, rodzajem zanieczyszczenia środowiska i jest ono znaczące, należy je wykazać w raporcie, wskazując jego źródło i skalę. Chodzi tu np. o emisję hałasu, wibracje, promieniowanie elektromagnetyczne, odory, ale też przeobrażenie i zakłócanie krajobrazu i inne

Opisz ewentualne awarie ze skutkiem środowiskowym oraz zdarzenia w wyniku których doszło do skażenia środowiska (np. skażenie wody, gruntu, itp.). Wskaż jeśli wobec spółki toczyło się w okresie sprawozdawczym jakiekolwiek postępowanie administracyjne związane z potencjalnym naruszeniem przepisów ochrony środowiska, które może mieć znaczenie dla obrazu spółki. W szczególności należy wskazać wszystkie istotne i prawomocne kary nałożone na spółkę w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska.

Przykładowe wskaźniki

E.7.1. Opis pozostałych istotnych rodzajów zanieczyszczeń środowiska emitowanych przez działalność operacyjną spółki (wraz z mierzalnymi miarami, jeśli to możliwe).

E.7.2. Lista awarii ze skutkiem środowiskowym i ewentualnych skażeń, do których doszło w okresie sprawozdawczym (wraz z opisem ich charakteru)

E.7.3. Lista potencjalnych naruszeń przepisów ochrony środowiska w związku, z którymi wszczęte zostały postępowania administracyjne.

E.7.4. Całkowita kwota prawomocnych kar nałożonych w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska

E.7.5. Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do poszanowania środowiska naturalnego (w ujęciu wartościowym)

E.7.6. Liczba audytów pod kątem przestrzegania przepisów ochrony środowiska u podwykonawców

E.7.7. Uwzględnienie ochrony środowiska w polityce kredytowej banków [dotyczy sektora finansowego]

E.8. Rozszerzona odpowiedzialność środowiskowa: produkty i usługi

Przedstaw pokrótce charakter oddziaływania produktów spółki na środowisko w zakresie wykraczającym poza operacyjną działalność przedsiębiorstwa (np. na etapie ich użytkowania i wycofania z użytkowania). W przypadku usług finansowych należy scharakteryzować pośrednie oddziaływanie świadczonych usług finansowych na środowisko (poprzez wpływ na decyzje klientów,

np. przedsiębiorstw przemysłowych ubiegających się o kredyt inwestycyjny). Wskaż czy i w jakim stopniu aspekty te uwzględniane są przez spółkę, np. na etapie tworzenia produktu lub usługi.

Przykładowe wskaźniki

E.8.1. Przychody z produktów lub usług, opracowanych z uwzględnieniem kryteriów środowiskowych jako % całkowitych przychodów. [dotyczy sektorów: przemysł; usługi]

E.8.1. Wartość udzielonych kredytów z wcześniejszą oceną ryzyka środowiskowego / wartość portfela ubezpieczeń z wcześniejszą oceną ryzyka środowiskowego [dotyczy sektora: finanse]

III. Obszar społeczny i pracowniczy (S)

S.1. Korzystanie z pomocy publicznej i zlecenia publiczne

Szczegółny charakter środków publicznych, które są własnością ogółu społeczeństwa sprawia, że ich przepływ do sektora przedsiębiorstw powinien być szczególnie transparentny. Dlatego też należy wskazać wszelką pomoc publiczną, z której potencjalnie korzystała spółka. Z tych samych powodów należy również wskazać stopień, w jakim spółka korzystała z zamówień publicznych, tj. w jakim stopniu na jej przychody złożyły się środki podatników.

Przykładowe wskaźniki

S.1.1. Wartość pomocy publicznej uzyskanej od państwa (wsparcie finansowe i ekwiwalenty dotacji).

S.1.2. Wartość przychodów pochodzących z zamówień publicznych i % udział w całości przychodów.

S.2. Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń

Opisz strategię spółki w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi. W szczególności istotne jest wskazanie, poza faktycznymi wielkościami dotyczącymi zatrudnienia, polityki rekrutacyjnej, wykorzystania pracowników zatrudnianych w oparciu o umowy cywilno-prawne, czy wykorzystywanie tzw. outsourcingu. Należy wskazać, dlaczego taka a nie inna polityka korzystna dla przedsiębiorstwa. Analogicznie należy wskazać czy spółka nie korzysta z pracy nisko kosztowych pracowników z krajów słabszych ekonomicznie lub krajów podejrzewanych o łamanie praw człowieka. Opisać należy również podejście spółki do osób niepełnosprawnych oraz młodych matek. Dodatkowo wskazane jest zarysowanie polityki wynagrodzeń w spółce.

Przykładowe wskaźniki

S.2.1. Liczba pracowników w etatach wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego

S.2.2. Liczba pracowników w etatach nowozatrudnionych wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci)

S.2.3. Liczba pracowników w etatach, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (wg. wieku i płci)

S.2.4. Liczba osób zatrudnionych na **umowy cywilnoprawne** wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego, liczba zawartych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie, liczba zakończonych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie,

S.2.5. Liczba pracowników zatrudnionych w **outsourcingu**

- S.2.6.** Liczba pracowników **niepełnosprawnych** oraz ich % udział w ogóle zatrudnionych
- S.2.7.** Liczba oraz przeciętne wynagrodzenie **obcokrajowców** świadczących pracę na rzecz przedsiębiorstwa i pod jego nadzorem (niezależnie czy są pracownikami własnymi, czy podmiotów trzecich, którym zlecana jest praca), pochodzących z krajów znajdujących się w gorszej od Polski sytuacji ekonomicznej lub krajów w których uprawdopodobnione jest łamane praw człowieka wg kraju pochodzenia (np. Białoruś, Ukraina, Rosja, Bułgaria, Rumunia, Mołdawia, Wietnam, Filipiny, Korea Północna, Chiny)
- S.2.8.** stosunek przeciętnego wynagrodzenia brutto **kobiet** do przeciętnego wynagrodzenia brutto **mężczyzn** w poszczególnych kategoriach szeregowania / grupach pracowniczych (np. dyrektorzy, kierownicy, pozostali pracownicy)
- S.2.9.** Stosunek przeciętnego **wynagrodzenia członków zarządu** do **najniższego uposażenia** w przedsiębiorstwie (w przeliczeniu na pełen etat)
- S.2.10.** Przeciętne wynagrodzenie pracowników zatrudnionych na umowy **cywilnoprawne** a świadczących pracę na terenie przedsiębiorstwa.
- S.2.11.** Przeciętne wynagrodzenie pracowników zatrudnionych w **outsourcingu** a wykonujących pracę na terenie przedsiębiorstwa.
- S.2.1.** Łączna wysokość rocznych **składek na PFRON**
- S.2.13.** Odsetek **kobiet**, które **po urodzeniu dziecka** i powrocie do pracy, zrezygnowały z pracy w ciągu 12 m-cy od powrotu do pracy.
- S.2.14.** Informacja na temat **dotychczasowych świadczeń pozapłacowych** dostępnych dla pracowników (np. dodatkowe ubezpieczenie, pakiety medyczne, pracowniczy program emerytalny, akcjonariat pracowniczy, karty uprawniające do korzystania z obiektów sportowych, pożyczki mieszkaniowe).

S.3. Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania

Opisz relacje władz spółki ze stroną społeczną. Kluczowe znaczenie ma to czy w spółce działają związki zawodowe, czy i w jaki sposób prowadzony jest dialog z nimi, czy jest on sformalizowany, jakie były główne tematy podnoszone przez stronę pracowniczą w ostatnim roku i jak ustosunkował się do nich pracodawca, czy w okresie sprawozdawczym doszło to poważniejszych konfliktów, a w szczególności czy pracownicy weszli w spór zbiorowy z pracodawcą lub czy odnotowano strajki. Należy też wskazać czy odnotowano działania mogące stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych lub naruszać te prawa oraz inicjatywy je wspierające.

Przykładowe wskaźniki

- S.3.1.** Liczba działających w spółce związków zawodowych
- S.3.2.** Odsetek (%) pracowników należących do związków zawodowych (tzw. współczynnik uzwiązkowienia)
- S.3.3.** Liczba akcji strajkowych w ostatnim roku oraz szacunkowe straty przedsiębiorstwa z tym związane (w przypadku, w którym odnotowano strajki, należy opisać ich przyczynę, formę, czas trwania oraz poczynione ustalenia)
- S.3.4.** Liczba skarg związanych z obszarem praktyk zatrudnienia, które zostały zgłoszone, rozpatrzone i rozwiązane w toku formalnej procedury rozpoznawania skarg (ile skarg zostało zaraportowanych, a ile rozstrzygniętych w omawianym okresie).
- S.3.5.** Informacja o tym, czy spółka prowadzi udokumentowany dialog, w formie cyklicznych, sformalizowanych spotkań, mających na celu omówienie wzajemnych oczekiwań oraz charakter najczęściej podnoszonych kwestii i sposobu ustosunkowania się do nich przez władze spółki.

S.4. Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)

Opisz podejście spółki do zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, w tym głównych zagrożeń BHP, podejścia do ich oceny, wypracowywania rozwiązań, które efektywnie pomagają im przeciwdziałać, szkoleń z zakresu BHP, itp. Należy również zwrócić szczególną uwagę, o ile obszar ten jest istotny ze względu na specyfikę prowadzonej działalności, na BHP u podwykonawców pracujących na rzecz przedsiębiorstwa. Wskaż główne statystyki dotyczące wypadkowości oraz przyczyny najczęściej występujących wypadków przy pracy.

Przykładowe wskaźniki

S.4.1.liczba wypadków przy pracy wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu

S.4.2.Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1000 zatrudnionych)

S.4.3.Liczba wypadków śmiertelnych wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu

S.4.4.Łączna liczba dni niezdolności do pracy wśród pracowników,

S.4.5.Wskaźnik ciężkości wypadków (ilość dni niezdolności/1 wypadek)

S.4.6.Liczba stwierdzonych przypadków chorób zawodowych

S.4.7.Liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN)

S.4.8.Wykaz najczęstszych przyczyn wypadków przy pracy, kategorii pracy / czynności wykonywanych przez poszkodowanego w chwili wypadku, rodzajów urazów,

S.4.9.Opis stopnia zaangażowania związków zawodowych (o ile funkcjonują) w regulowanie obszaru BHP w podmiocie.

S.4.10. Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do BHP (w ujęciu wartościowym)

S.4.11 Liczba audytów pod kątem przestrzegania zasad BHP u podwykonawców

S.4.12. Uwzględnienie przestrzegania zasad BHP w polityce kredytowej banków [dotyczy sektora finansowego]

S.5. Rozwój i edukacja

Opisz politykę spółki w zakresie szkoleń i rozwoju. Zwróć uwagę na to kto jest objęty szkoleniami lub programami rozwojowymi w firmie (np. szczebel, wiek, płeć), jakiego rodzaju jest to edukacja i w czym wspiera pracowników. Opisz również systemy oceny pracy i jego związek z planowaniem rozwoju pracowników. Wskaż czy spółka oferuje pracowników finansowanie / dofinansowanie nauki języków, nauk w szkołach wyższych (np. studia podyplomowe, MBA), itp.

Przykładowe wskaźniki

S.5.1.Średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika (wg płci i kategorii pracowników).

S.6.Zarządzanie różnorodnością

Wskaż sposób ujęcia polityki różnorodności w dokumentach strategicznych spółki, przyjęcia formalnie zasady różnorodności w procesie rekrutacji, przyjęcia formalnie zasady równości w dostępie do zarobków, benefitów, rozwoju, szkoleń i awansu, wprowadzenia programów / podjęcia działań wprowadzenia skierowanych do wybranych grup pracowniczych (np. matki pracujące,

niepełnosprawni, osoby z grupy 50+, itp.), wprowadzenia elastycznych form czasu pracy, komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w zakresie różnorodności.

Przykładowe wskaźniki

S.6.1.liczba zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego, itp.

S.6.2.liczbapotwierdzonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego, itp.

S.6.3. Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do przeciwdziałania dyskryminacji (w ujęciu wartościowym)

S.6.4. Liczba audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u podwykonawców

S.6.5. Uwzględnienie przeciwdziałania dyskryminacji w polityce kredytowej banków [dotyczy sektora finansowego]

S.7. Prawa człowieka

Wskaż czy i w jakich w dokumentach strategicznych spółki znajduje się odniesienie do przestrzegania przez nią podstawowych praw człowieka (prawo do wolności zrzeszania się, prawo do bezpiecznego środowiska pracy, zakaz dyskryminacji). Zarysuj pokrótce podejście przedsiębiorstwa oraz mechanizmy pozwalające na ochronę przestrzegania praw człowieka oraz zgłaszania przypadków podejrzenia ich naruszenia. Wskaż również czy spółka w umowach z kluczowymi dostawcami/podwykonawcami obliguje ich przestrzegania przez nich praw człowieka, zastrzegając sobie prawo do audytu i rozwiązania umowy w przypadku ich naruszania. Opisz przypadki naruszenia praw człowieka stwierdzone w okresie objętym raportem oraz podjęte w odpowiedzi na nie działania spółki.

Należy uwzględnić również sytuacje, w których przedsiębiorstwo pośrednio współuczestniczy w łamaniu praw człowieka (np. wyraża milczącą zgodę na naruszanie praw człowieka przez dostawców; toleruje nieuzasadnione stosowanie siły, w tym przez organy bezpieczeństwa, wobec pokojowo demonstrujących przeciwko decyzjom przedsiębiorstwa; dostarcza produkty lub świadczy usługi na rzecz podmiotów lub rządów, które wykorzystują je do łamania praw człowieka⁸).

Przykładowe wskaźniki

S.7.1.liczba zgłoszonych przypadków łamania praw człowieka, w tym dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego, itp.(w tym u podwykonawców)

S.7.2.liczbapotwierdzonychprzypadków łamania praw człowieka, w tym dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego, itp. (w tym u podwykonawców)

S.7.3. Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do praw człowieka (w ujęciu wartościowym)

S.7.4. Liczba audytów pod kątem przestrzegania praw człowieka u podwykonawców

S.7.5. Uwzględnienie praw człowieka w polityce kredytowej banków [dotyczy sektora finansowego]

S.8. Praca dzieci, praca niewolnicza i praca przymusowa

Wskaż czy i w jakich w dokumentach strategicznych spółki znajduje się odniesienie do przestrzegania przez nią szczególnych praw człowieka jakimi są zakaz pracy dzieci, zakaz pracy przymusowej i niewolniczej. Wskaż czy spółka w umowach z kluczowymi dostawcami/podwykonawcami obliguje ich do niezatrudniania dzieci oraz nie wykorzystywania pracy przymusowej lub niewolniczej, zastrzegając

⁸ Ten ostatni element jest niezmiernie znaczący w przypadku sektora finansowego.

sobie prawo do audytu i rozwiązania umowy w przypadku stwierdzenia naruszeń. Opisz zidentyfikowane w okresie sprawozdawczym przypadki pracy dzieci, pracy niewolniczej lub przymusowej w przedsiębiorstwie lub u podwykonawców.

Przykładowe wskaźniki

S.7.1.liczba zgłoszonych przypadków pracy dzieci / przymusowej / niewolniczej itp.(w tym u podwykonawców)

S.7.2.liczbapotwierdzonych przypadków pracy dzieci / przymusowej / niewolniczej itp. (w tym u podwykonawców)

S.7.3. Odsetek (%) umów z kontrahentami, w których znalazła się klauzula odnosząca się do praw człowieka z uwzględnieniem zakazu pracy dzieci / przymusowej / niewolniczej (w ujęciu wartościowym)

S.7.4. Liczba audytów pod kątem przestrzegania praw człowieka u podwykonawców

S.9. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne

Scharakteryzuj oddziaływanie spółki na otoczenie społeczne, w tym na lokalną społeczność. Opisz czy i jakie uciążliwości mogą odczuwać lokalni mieszkańcy w związku z prowadzoną przez spółkę działalnością. Wskaż czy mieszkańcy zgłaszali skargi związane z uciążliwościami oraz jak spółka odpowiedziała na nie. Wskaż czy spółka zdefiniowała (np. w postaci strategii lub polityki zaangażowania społecznego) kierunki swojego zaangażowania w działalność prospołeczną (np. komu i w oparciu o jakie kryteria udzielane jest wsparcie, jakie efekty społeczne są z tego tytułu osiągane, itp.).

Przykładowe wskaźniki

S.9.1.Opis ewentualnych uciążliwości jakie może odczuwać lokalna społeczność w związku z prowadzeniem działalności operacyjnej przez spółkę , itp.

S.9.2.Liczbaskarg zgłoszonych przez społeczność lokalną, ich tematyka oraz działania spółki w odpowiedzi na nie

S.9.2. Opis polityki i kierunków zaangażowania społecznego spółki oraz zrealizowane działania prospołeczne, w tym te na rzecz lokalnej społeczności, w której prowadzona jest działalność

S.9.4. Całkowita kwota darowizn na cele społeczne w okresie sprawozdawczym

S.10. Przeciwdziałanie korupcji

Scharakteryzuj pokrótce politykę spółki i wynikające z niej procedury i mechanizmy, które mają na celu obniżenie ryzyka korupcji i łapownictwa. Wskaż czy i w jaki sposób pracownicy zostali z nią zapoznani oraz czy i jakie osoby w spółce przeszedł szkolenia antykorupcyjne. Wskaż również czy w okresie objętym sprawozdaniem odnotowano zgłoszenia zachowań noszących znamiona korupcji oraz czy i ile z nich zostało potwierdzonych. Opisz działania spółki wobec zidentyfikowanych incydentów.

Przykładowe wskaźniki

S.10.1.Obszary biznesowe potencjalnie narażone na zachowania korupcyjne

Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji.

S.10.2.Liczbapotwierdzonych przypadków korupcji ,

S.11. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów

Opisz czy i jakie polityki i procedury obowiązują w spółce, których celem jest zapewnienie zgodności produktów i usług z obowiązującymi normami oraz które gwarantować mają bezpieczeństwo klientów (tak w ujęciu ich życia i zdrowia, jak również ochrony ich interesów⁹). Wskaż jakiego typu mechanizmy pomagają odgraniczyć zagrożenia oraz czy w okresie sprawozdawczym spółka odnotowała incydenty związane z bezpieczeństwem produktów oferowanych klientom.

Przykładowe wskaźniki

S.11.1. Liczba przypadków naruszenia procedur dotyczących bezpieczeństwa produktów i usług

S.11.2. Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez UOKiK oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z bezpieczeństwem klientów.

S.12. Komunikacja marketingowa

Wskaż czy spółka opracowała lub przyjęła zewnętrzny kodeks lub politykę w zakresie etyki w komunikacji marketingowej. Opisz mechanizmy, które ograniczają ryzyko nieodpowiedzialnej lub nieetycznej komunikacji ze strony spółki. Jeżeli w okresie objętym sprawozdaniem wystąpiły naruszenia przyjętych zasad lub prowadzone było przeciwko spółce postępowanie związane z tym obszarem, pokrótce opisz czego przypadki te dotyczyły oraz jak spółka na nie zareagowała.

Przykładowe wskaźniki

S.12.1. Liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej (w tym reklamy, promocji, sponsoringu)

S.12.2. Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez UOKiK oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z rzetelnością i etyką komunikacji marketingowej.

S.13. Ochrona prywatności

Wskaż czy spółka posiada odpowiednią politykę i procedury związane z ochroną danych osobowych oraz jakiego typu rozwiązania przyjęła by je chronić. Opisz ewentualne incydenty związane z naruszeniami (wyciek danych, nieuprawnione ich wykorzystanie) oraz odnieś się do ewentualnych postępowań administracyjnych lub kar związanych z przepisami o ochronie danych osobowych.

Przykładowe wskaźniki

S.13.1. Liczba zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych (klientów, pracowników).

S.13.2. Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez GIODO oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych.

⁹ Np. kwestia bezpieczeństwa oferowanych usług finansowych.

S.14. Oznakowanie produktów

Wskaż czy w spółce obowiązują procedury i zdefiniowane zasady w zakresie oznakowania produktów i opisz je pokrótce. Opisz ewentualne przypadki naruszeń, do których doszło w okresie sprawozdawczym oraz odnieś się do ewentualnych postępowań administracyjnych lub kar związanych z przepisami o ochronie danych osobowych.

Przykładowe wskaźniki

S.14.1. Liczba przypadków niezgodności związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu

S.14.2. Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez UOKiK oraz wartość finansowa kar związanych z niewłaściwym oznakowaniem produktu.

S.15. Pozostałe kwestie społeczne i rynkowe

Opisz podejście spółki do budowania relacji z dostawcami, w tym do kwestii wykorzystywania tzw. kredytu kupieckiego oraz rzetelności regulowania zobowiązań wobec nich.

W przypadku, w którym wobec spółki toczyło się postępowania administracyjne za zachowania antykonkurencyjne i antyrynkowe (w tym zakończone nałożeniem na nie kary), odnieś się do każdego takiego przypadku.

Przykładowe wskaźniki

S.15.1. Rzeczywisty okres rotacji zobowiązań

S.15.2. Rzeczywisty okres rotacji należności

S.15.3. Okres płatności zobowiązań standardowo zapisywany w umowach z dostawcami

S.15.4. Odsetek (%) zobowiązań płaconych w terminie umownym (wartościowo)

S.15.5. Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce przez UOKiK oraz wartość finansowa kar związanych z zachowaniami antykonkurencyjnymi i antyrynkowymi.